

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἐπισημοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ καὶ ἔχον ἑκατὸν παιδικῶν περιοδικῶν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 75. Ἐξάμηνος δραχ. 40. Τριμήνος δραχ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰφύπτου γράσεια διατηρ. 50.—
Αμερικῆς δολάρια 4. Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίγια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τριμήνοι ἀναλόγως.

ἘΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οἰουδμήτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 83ος

Ἐν Ἀθήναις, 18 Σεπτεμβρίου 1926

Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 42

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ (Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ ἀστυνόμος χαμογέλασε.

— Κύριε ἀστυνόμω, εἶπε τότε ὁ Φραγκίσκος, ἀφοῦ ἐπεισθήκατε ὅτι εἰμαι ἄθλιος, δὲν μπορεῖτε νὰ μὲ ὀδηγήσετε στὸν κ. Κυβερνήτη; Ὅχι ἴδωτε ὅτι θὰ ἀνακοινώσω πολὺ σπουδαῖα πράγματα γιὰ τὴ συμμορία αὐτῆ. Τὸ ξέρετε ὅτι αὐτοὶ οἱ ληστές λένε πῶς εἶναι οἱ διαδόχοι τοῦ Ντῆ-Τάμ;

Αὐτῆ τῆ φορά, τὸ μαγικὸ ὄνομα ἔφερε τ' ἀποτέλεσμά του. Οἱ δύο ὑπάλληλοι κοιτάχτηκαν, εἶπαν δύο λόγια καὶ τέλος ὁ Γάλλος εἶπε:

— Ὅχι μιλῆσω ἀπόψε στὸν κ. Κυβερνήτη, παιδί μου, καὶ ἀδριο θάχεις ἀκρόαση. Στὸ μεταξὺ, εἶπε στοὺς ἀστυφύλακες, πηγαίνετε τὸ παιδί στὸ Γαλλικὸ Κολλέγιο καὶ προσέξτε νὰ τὸ περιποιηθοῦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Τὰ θανάτηφωρα σιγαρέτα

— Ὡστε, λοχαγέ μου, ψεύγομε;

— Βέβαια, παιδί μου.

— Καὶ πότε;

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω. Στὸ στρατὸ πάντα τὴν τελευταία στιγμή μαθαίνει κανεὶς τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα. Διαφορετικά, καμμιὰ ἐκστρατεία δὲν θὰ εἶχε τὴ μυστικότητα ποὺ χρειάζεται.

Αὐτὰ λέγονταν ὀχτὼ μέρες ἕστερ' ἀπὸ τὰ γνωστά μας ἐπεισόδια στὸ ἀστυνομικὸ τμήμα καὶ τὴ σύλληψη τοῦ Κοῦ-Σὺ. Ὁ Φραγκίσκος δὲν μοιάζει κηθόλου πᾶς μὲ τὸ κυρτελιάρικο παιδί, ποὺ εἶδαμε νὰ μπαίνει ὡς κατηγορούμενος στὸ γραφεῖο τοῦ ἀστυνόμου. Βρίσκεται τώρα στὸ γραφεῖο τῶν στρατιωτικῶν ἀκολουθῶν τοῦ Κυβερνήτου καὶ κουβεντιάζει πολὺ φιλικὰ μ' ἕνα λοχαγό. Εἶναι ῥόδιος κι' ἀκμαῖος καὶ φέρει μιὰ στρατιωτικὴ στολή, ποὺ τὴν κόντηναν γιὰ νὰ τοῦ ἔρχεται.

Μέσα στὶς ὀχτὼ αὐτὲς μέρες, εἶχαν συμβεῖ ἀρκετὰ πράγματα, πολὺ εὐνοϊκά γιὰ τὸ Φραγκίσκο. Πρῶτα-πρῶτα, ὁ Κοῦ-Σὺ κατάφερε νὰ τὸ σκάσει ἀπὸ τὸ κρατητήριον, ἔπου τὸν εἶχαν φυλακίσει. Ἡ φυγὴ αὐτῆ ἦταν σὰ μιὰ δημολογία καὶ ἐπιβεβαίωσε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ παιδιοῦ. Ὁ ἀστυνόμος τώρα ἄρχισε νὰ τὸ πέρνει στὰ σοβρά. Κι' ἔταν ἀποφάσεις νὰ ανακοινώσῃ τὴν ὑπόθεσιν στὸν Κυβερνήτη, μ' ἐκπληξή του εἶδε ὅτι στὸ Κυβερνεῖο δὲν

«Τὸν ἄρπαξε γερὰ, ἀποφασισμένος νὰ μὴν τὸν ἀφήσῃ.» (Σελ. 326, στ. α'.)

τὸ πῆραν καὶ τόσο σιγάτα, γιὰ τὴν ἡβρησία τῆς ἀσφαλείας εἶχε πληροφορίες γιὰ κάποια μυστικὴ κι' ὑποπτη ἑταιρία, ποὺ ἡ δράση τῆς εἶχε τὸ κέντρο τῆς στὴν Ἰνδοκίνα. Ἀλλὰ τίποτα περισσότερο.

Ὁ Κυβερνήτης δέχτηκε πρόθυμα τὸ Φραγκίσκο καὶ μάλιστα τὸν ρώτησε ὥρα πολλή γιὰ τὰ μυστήρια τοῦ Παλατιοῦ τῶν Ἑβραίων, γιὰ τὰν θραυροχρεῖα τοῦ Βοθμαγκό, γιὰ τὴ φυλάκιση τοῦ κ. Καρινὸ καὶ τέλος ἀποφάσεις νὰ διοργανώσῃ μιὰ στρατιωτικὴ ἀποστολὴ γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἕνα γάλλο πολίτην, ποὺ εἶχε πέσει σὲ χεῖρα κακοποιῶν.

Φαντάζεστε βέβαια μὲ πόση χαρὰ καὶ ἀνεπομονησία περιμένε ὁ φίλος μας τὸ ξεκίνημα γιὰ τὴν ἐκστρατεία αὐτῆ, ποὺ θὰ ἐλευθέρωνε τὸν κ. Καρινὸ καὶ τὴ Λούση. Γ' αὐτὸ δὲν ἀφινε στιγμὴ σὲ ἡσυχία τὸ λοχαγὸ Πομαρέλ, στρατιωτικὸ ἀκόλουθο στὸ γραφεῖο τοῦ Κυβερνήτη. Φυσικὰ τὸ παιδί θὰ εἶχε τὸ μέρος του στὴν ἐκστρατεία, γιὰ τὴν πληροφορίας του κι' οἱ ὀδηγίες του θὰ ἦταν ἀναγκαῖες καὶ χρησιμώτατες. Αὐτὸς θὰ ἦταν ὁ πραγματικὸς ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπασματὸς κι' αὐτὸς θὰ ὀδηγοῦσε τοὺς γάλλους στρατιώτες ὡς τὴ μυστηριώδη φωλιὰ τῶν ληστών.

Οἱ ρωμαντικὲς λεπτομέρειες αὐτῆς τῆς ὑπόθεσης, ἰδίως τὸ ὅτι ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας ἦταν μιὰ νέα κι' ὄραία γυναίκα, κινούσε πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀξιωματικῶν κι' ὄλοι ζητοῦσαν νὰ ἔχουν τὸ μέρος τους.

Ὁ Φραγκίσκος εἶχε γίνε, σὰ νὰ λέμε, ὁ ἀνθρωπὸς τῆς ἡμέρας. Ὁ διοικητὴς τὸν κάλεσε στὸ τραπέζι του καὶ τοῦ ζήτησε νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορία του. Κατοικοῦσε τὸ Κυβερνεῖο κι' ἦταν ὁ καλύτερο παιδί τοῦ Συντάγματος.

Στενοχωριόταν μοναχὰ γιὰ τὴν ἐβλεπε νὰ περνοῦν οἱ μέρες, χωρὶς νὰ πορασιζέται τὸ ξεκίνημα. Δὲν ἤξερε, βλέπετε, ὅτι παρόμοιες ἐκστρατείες δὲν ἐτοιμάζονται στὸ πόδι. Ἐπρεπε νὰ ἐνεργήσουν μεθοδικά. Ἐπρεπε νὰ προσπαθήσουν νὰ ξαναπιάσουν τὸν Κοῦ-Σὺ, ποὺ οἱ πληροφορίες του θὰ ἐπιβεβαίλωναν τὰ λόγια τοῦ παιδιοῦ. Μὰ ὁ Ἀναμίτης αὐτὸς εἶχε γίνε ἀρχηγός. Τοῦ κάκου εἰδοποίησαν ὄλους τοὺς ἀστυνομικοὺς σταθμοὺς τῆς περιοχῆς. ἔψαξαν τὰ τραῖνα, ἐξερεύνησαν τοὺς δρόμους καὶ τίς συναικίας: Ὅλαςγε κανεὶς ὅτι ὁ συμμορίτης εἶχε κανεὶ φτερά καὶ πέταξε.

Τέλος, ὁ Κυβερνήτης ἀποφάσεις νὰ

βρασιόθει μόνο στα λόγια του Φραγκίσκου. Σχηματίσθηκε ένα τάγμα από έθελοντές κι' ο λοχαγός Πομαρέλ ζήτησε μόνος του να αναλάβει τη διοίκηση του. Κι' έτσι, ένα βράδυ, όταν το παιδί, κατά τη συνήθειά του, μπήκε στο γραφείο του αξιωματικού και τον ρώτησε :

— Δαιμόν, φεύγουμε, λοχαγέ μου ;
 Εκείνος χαμογέλασε, πήγε να κλείσει καλά την πόρτα του γραφείου του και είπε στο παιδί σιγά-σιγά.

— Απόψε, τὰ μεσάνυχτα . . . Έτοιμάσου.

— Α, εγώ πάντα έτοιμος είμαι ! είπε το παιδί, τρελλό από τη χαρά του. Τη στιγμή που πήγαινε να βγει τρέχοντας από το γραφείο για να ετοιμάσει τὰ πράματά του, ο αξιωματικός τον κράτησε.

— Μείνε δω ! του είπε. Δεν υπάρχει λόγος να πας να περς δεξιά κι' αριστερά πράγματα που δεν πρέπει να τὰ μάθει κανένας.

Ο φίλος μας πήγε να θυμώσει.

— Μήπως τυχόν δε μούχετε εμπιστοσύνη ; ρώτησε αντιρρόζοντας κατά πρόσωπο τον αξιωματικό.

Εκείνος τον χτύπησε φιλικά στο μάγουλο.

— Έλα τώρα, θάχε γουστο να μάς κρατούσες και κάκια ! Μικρός είσαι και πολύ πιθανό να σου φευγε κανένας λόγος.

— Ξέρω να μιλώ μόνο όταν πρέπει, λοχαγέ μου, απάντησε ο φίλος μας με αξιοπρέπεια.

— Πολύ καλά, το παραδέχομαι, έκαμε ο αξιωματικός. Κάθισε όμως να φάμε μαζί απόψε. Θάνα κι' οι τρεις αξιωματικοί μου. Θα καταστρώσουμε το σχέδιο της έκστρατείας, γι' αυτό θα μάς χρειαστούν οι πληρωφόρες σου.

Βγήκαν από το μέγαρο του Διοικητηρίου και πήγαν σ' ένα γειτονικό εστιατόριο της οδού Πάλ-Μπέρ, όπου ο λοχαγός κράτησε ένα χωριστό δωμάτιο, γιατί ήθελε να μιλήσει με τους συναδέλφους του, χωρίς να φοβάται αδιάκριτα αυτιά. Ο ξενοδόχος, ένας Άνναμίτης, τους υποσχέθηκε πως θα τους περιποιόταν. Σ' ένα τέταρτο ήρθαν κι' οι τρεις αξιωματικοί του αποσπάματος. Γνώριζαν κι' οι τρεις το παιδί και δεν ξαφνίστηκαν που το είδαν εκεί. Τρώγοντας, άκουγαν το λοχαγό που εξηγούσε το σχέδιό του. Θα έφευγαν τη νύχτα με ειδικό τρέινο, που θα τους έφερνε στο Χαϊφόν. Από εκεί θα μοιράζαν τους άνδρες του αποσπάματος στα γειτονικά χωριά, για να μη κινηθούν την προσοχή, και θα προχωρούσαν προσεχτικά προς το καταφύγιο των ληστών, περνώντας από τ' ανθρακωρυχεία του Άλόν.

— Μά, λοχαγέ μου, είπ' ένας αξιωματικός, μιλάτε για τ' ανθρακωρυχεία του Άλόν. Αλλά ξέρω πως τὰ εκμεταλλεύεται μια γαλλική εταιρία που δε μπορεί ποτέ να δώσει υπόνοιες.

Ο λοχαγός εξήγησε ότι δεν μιλούσε για τ' ανθρακωρυχεία της γαλλικής εταιρίας, αλλά μιας εταιρίας Άλλης, που προσπάθησε αλλά δεν έφερε και μεγάλα αποτελέσματα.

— Ξέρω. Αυτή είναι, θαρρώ, μια αμερικανική εταιρία.

— Φυσικά. Η μίς Μαργκαρέτ είναι Αμερικανίδα, κι' ο δόκτωρ Σμιλλυ είναι Αμερικανός, είπε ο Φραγκίσκος.

— Είναι βέβαιο, είπε ο λοχαγός, ότι οι έργασίες της εκμετάλλευσης είναι επιφανειακές, κι' όχι πραγματικές. Οι μηχανικοί του Χογκάλ το επιβεβαιώνουν δλοι. Και το προσωπικό αποτελείται από Κινέζους ή Άεργους Άνναμίτες, που δε βρίσκουν δουλειά στο Χογκάλ. Το σχέδιό μου είναι να αλλάξουμε ρυθμό, έμεις και καμιά δεκαριά άνδρες, και να παρουσιαστούμε ως Ιθαγενείς εργάτες. Άν τρυπώσουμε εκεί, θα μπορούσαμε ίσως να μπουμε και στα υπόγεια που μάς περιγράφει ο Φραγκίσκος.

Όσο συζητούσαν αυτό το σχέδιο, το φαγητό προχωρούσε κι' ο λοχαγός, που δε μπορούσε να εργαστεί χωρίς να καπνίσει, έδραλε από την τσέπη του μια κομψή τσιγαροθήκη και την άφισε πάνω στο τραπέζι, δίπλα του. Ο μπόυ που σερβίρισε το φρούτο, έκαμ' ένα άδεξιο κίνημα και πέταξε χάμω την τσιγαροθήκη. Ο λοχαγός ήταν τόσο απορροφημένος στη συζήτηση, ώστε δεν κατάλαβε τίποτα. Ο μπόυ έσκυψε και μάζεψε την τσιγαροθήκη και τὰ τσιγάρα που είχαν σκοπίσει, και τὰ ξανάβαλε όλα στη θέση τους, χωρίς να καταλάβει τίποτα άλλος κανείς εκτός από το Φραγκίσκο.

Ο λοχαγός Πομαρέλ, με τη μηχανική κίνηση που συνειθίζουν οι καπνιστές, άπλωσε το χέρι στην τσιγαροθήκη, πήρε ένα τσιγάρο και τόφερε στα χείλη του, αφού πρόσφερε και στους συναδέλφους του. Εκείνοι άρνήθησαν, γιατί δεν είχαν την άσχημη συνήθεια να καπνίζουν πάνω στο φαγητό.

Δεν είχε τραβήξει καλά-καλά τρεις-τέσσερις ρουφηξιές, και σηκώθηκε άπότομα άπάνω, πήρε μια βιβητά άναπνοή κι' έκαμε μερικά βήματα τρικλιζοντας.

— Τι έχετε, λοχαγέ μου ; τον ρώτησαν οι συναδέλφοί του, βλέποντας ότι ήταν κατάχλωμος. Είστε αδιάθετος ;
 — Ναί, φαίνεται πως είμαι πολύ κουρασμένος.
 — Θέλετε ένα λικέρ ;

— Όχι, μάλλον διψώ.
 — Ένα ποτήρι νερό ;
 — Όχι . . . όχι.
 — Τότε ;
 — Θάθελα . . . θάθελα . . .

Η φωνή του έδουσε, ή άναπνοή του έγινε άσθματική. Έρριξε μια ματιά γεμάτη άγωνία, έκαμε νόημα με το χέρι του ότι δεν μπορούσε να μιλήσει και ξαφνικά έπεσε σαν άψυχος σωρός πάνω στην πάθα του πατώματος. Όλοι πετάχτηκαν άπάνω. Οι δύο έσκυφαν και πολεμούσαν να τον κάμουν να συνέλθει. Ο τρίτος βγήκε λέγοντας :

— Πάω να φέρω τον γιατρό !

Σε λίγα λεπτά, ξαναγύρισε μαζί με τὸ στρατιωτικό γιατρό που εύτυχώς τον βρήκε στο γειτονικό καφενέτο, όπου έπαιζε μπιλιάρδο. Ο γιατρός δεν είχε άνάγκη να εξετάσει και πολύ τον άρρωστο.

— Μά ο άνθρωπος αυτός δηλητηριάστηκε ! φώναξε. Κοιτάξτε αυτά τὰ σκοτεινά σημάδια γύρω στα χείλη του . . . Μάλιστα δηλητηριάστηκε από «δηλητήριο έπαφης», σαν αυτά που χρησιμοποιήσαν οι Γερμανοί στον πόλεμο . . .

Άδοντας αυτά, έγδυσε το λοχαγό, με τη βοήθεια των αξιωματικών. Ακούμπησε τὸ αυτί του στο στήθος του και, χλωμιάζοντας μονομιάς, είπε στους συναδέλφους του.

— Κύριοι, είναι τρομερό ! Ο λοχαγός Πομαρέλ είναι πεθαμένος ! Δηλητηριάστηκε έδώ δά, μπροστά στα μάτια σας !

Αφού πέρασε ή πρώτη κατάπληξη, οι αξιωματικοί κοιτάχτηκαν και ζήτησαν να εξηγήσουν τι είχε συμβεί. Πως να εξηγήσουν όμως τὸ ότι, ενώ έφαγαν κι' οι πέντε στο ίδιο τραπέζι, έπαθε μόνον ο ένας ; Και δεν ήταν λογικό να περιμένουν κι' αυτοί, από στιγμή σε στιγμή, να πεθάνουν με τη σειρά τους ; Βσιόλευε νεκρική σιγή, γιατί κανείς δεν τολμούσε να διατυπώσει τους φόβους του. Ξαφνικά ο Φραγκίσκος είπε :

— Ξέρω ! Ξέρω ποιός σκότωσε τὸ λοχαγό !

Όλοι γύρισαν και τον κοίταξαν έρωτηματικά.

— Ναί, είπε το παιδί, δείχνοντας τὴ τσιγαροθήκη που είχε μείνει άνοιχτή πάνω στο τραπέζι. Ο λοχαγός έπεσε, αφού κάπνισε ένα τσιγάρο. Μά πριν από λίγα λεπτά, ένας μπόυ είχε μάζεψει από χάμω τὰ τσιγάρα. Σεις δεν τὸ παρατηρήσατε, εγώ όμως τὸ είδα !

Ο γιατρός έτρεξε στην τσιγαροθήκη και τὴν εξέτασε προσεχτικά και με προφυλάξεις. Ύστερα άδειασε τὰ σιγαρέτα, χωρίς να τὰ άγγίξει, μέσα σ' ένα πιάτο, τὸ γέμισε νερό, κοίταξε καλά τὸ χρώμα του, κούνησε τὸ κεφάλι, και σφύριξε. Ένα σκυλάκι, που περιμένει φαίνεται πίσω από τὴν πόρτα, μπήκε μέσα χοροπηδώντας.

Ο γιατρός έδραλε μπροστά του τὸ πιάτο με τὸ νερό και τὸ σκυλί πήρε δυο-τρεις γουλιές. Μόλις σήκωσε τὸ κεφάλι, τὸ είδαν που γύριζε τρέχοντας στο δωμάτιο, σαν να είχε λυσσάξει ξαφνικά.

(Ακολουθεί) ΜΙΚ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΥ ΜΑΞ.

Η ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ

Από μακριά τώρα, φαίνόταν ο ματωμένος από τις παπαρούνες κάμπος. Μια πορφυρένια χλωμίδα λές κι' ήταν άπλωμένη πάνω σ' αυτόν. Και στο βάθος ένα κομμάτι γαλαζένιας ήμερης θάλασσας με μερικά, πὸς πάνω, άπλόγραμμα βουνάκια. Πως ξεκουραζόταν τὸ μάτι, κυττάζοντας τὴν άτέλειωτη αὐτὴ εικόνα ! Και με τί χάρη κουνιόταν από τὸ βραδινὸ ἀεράκι τὰ βελουδένια κόκκινα σκουφάκια τῶν λαλέδων ! Μοιάζανε σὰ χαριτωμένες κορασούλες που παίζουν κάποιο τρελλό παιχνίδι . . .

Και μπαίνοντας έπειτα στο χαλικοστρωμένο δρομάκι, φτάσαμε ύστερα από λίγο, κουρασμένοι απ' τὸ παιχνίδι και τὸ δρόμο, στὰμπέλι.

Τὸν μπάριμπα Στάθη — τὸ γέρο άμπελουργό — τὸν βρήκαμε να κάθεται κοντὰ στη στέρνα, ξύνοντας με τὸν σκουριασμένο σουγιά του κάποιο καλάμι.

— Μπούμ ! μπάριμπα Στάθη . . .
 — Καλῶς τὰ ! Τι γενήκατε ;
 — Έκστρατεία στις παπαρούνες. Μὰς κοίταξε από πάνω ὡς τὰ πόδια. Παπαρούνες δλοι γεμάτοι. Άλλοι στα καπέλλα τους, πάνω σε καλάμια, στα στήθια τους, στα χέρια τους, παντού . . .

— Και τώρα ;
 — Τι ;
 — Τὴν ιστορία της παπαρούνας που μάς είχες υποσχεθεί.
 — Α ! όχι. Είναι άργά. Έχω να πᾶω να ποτίσω.
 — Ω ! μπάριμπα Στάθη . . .
 — Δεν μπορώ, άλλοτε . . .

Τὸν παρακαλέσαμε, αρχίζοντας τὰ μουρμουρητά δλοι μαζί. Δέχτηκε. Με φανὸς καθήσαμε δλοι στο άσβεστωμένο τὴς στέρνας πεζούλι κι' ο μπάριμπα Στάθης άρχινησε :

— Θά σὰς πᾶ σύντομα τὴν ιστορία της. Η παπαρούνα στην αρχή δεν ήταν έτσι κόκκινη όπως τὴν βλέπτε. Ήταν άσπρη, δλάσπρη σὰ λεμονανθός. Τὸ κόκκινο αὐτὸ άργότερα τὸ πήρε Κι' άκούσατε με τί τρόπο : Όταν καρφύσαν τὸν καλό μας τὸ Χρι-

στο πάνω στο σταυρό, από τάγια Του μέτωπο, τὰ χέρια και τὰ πόδια Του πέφταν σταγόνες από αἷμα στη γῆ. Έπειδή, στη βάση του σταυρού, βρισκόντουσαν φυτεμένα κάμποσα λουλουδάκια, άνάμεσα σ' αὐτὰ ήταν και μια παπαρούνα. Κι' όπως σὰς είπα, ήταν άσπρη σὰ λεμονανθός. Η παπαρούνα λοιπόν αὐτή, σαν είδε τὸ αἷμα που έσταζε από τις θέτες άκείνες πηγές, άπλωσε πονετικά τὰ βελουδένια της πέταλα και δέχτηκε με φόβο, σαν κάποιο δοχείο, τὸ πολύτιμο άκείνο άγρό . . .

Αὐτὸς ο μπάριμπα Στάθης σταμάτησε τὴν ιστορία για να ρίξει μια πετριτοχά στο άλογο του μαγκαναπήγαδου που είχε σταθεί, για να διώξη με τὴν αὐρά του κανένα έντομο ίσως που τὸ κεντόυσε. Έπειτα φώναξε : «Ντσο . . . ντσο . . . ντέες !» κι' όταν τάλογο άρχισε πάλι τὸ δρόμο του, συνέχισε τὴν ιστορία :

— . . . Κι' άρῶς έκλεισε τὸ πολύτιμο αὐτὸ άγρό βαθιά μέσα του, άρχισε σιγά-σιγά να ροδίξη ὡς που τῆρε τὸ χρώμα αὐτὸ που βλέπετε. Ύ-

στερ' από κάμποσο καιρό, όλες οι παπαρούνες κοκκίνησαν. Κι' αὐτὲς τώρα που κρατάτε στα χέρια σας, που τόσο άσπλαχνα τις χωρίσατε από τις συντροφιστές τους, συμβολίζουν τὸ μαρτύριο του Γολγοθά κι' δλο τὸν πόνο που αίστάνθηκε πάνω στο σταυρὸ ο Σωτήρας μας. Μὴ σὰς φαίνεται παράξενη ἡ ιστορία αὐτή. Πολλὰ λουλούδια στην αρχή δεν είχαν τὸ χρώμα που τώρα έχουν. Μπορεί άργότερα να σὰς διηγηθῶ τὴν ιστορία της δελίας, τὴς κίτρινης μαργαρίτας, που από λευκή καθὸς ήταν κι' αὐτὴ στην αρχή, έγινε έπειτα ολοκίτρινη . . .

Όλοι μας βουδὸι, ύστερα απ' τὴν ιστορία αὐτή, βυθίσαμε τὸ βλέμμα μας στις παπαρούνες που κρατούσαμε . . . Η σουρουπιάτικη σιωπή άρχισε να πλώνεται. Τώρα μονάχι τὸ κουρασμένο γύρισμα τάλόγου και τὸ τρίξιμο τῶ μάγγανου άκούγονταν. Κι' ύστερα από λίγο :

— Ντσο . . . ντσο . . . ντσο . . . Ντέες ! . . . άντηχησε στα γύρω ἡ φωνή του μπάριμπα Στάθη . . .

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΣ'.
 Στην άρχή, στρατιώτες και πολίτες διατάζουν. Άρκουδοβροχή άκούνε, δεν είναι καίτε γέλασε . . . Που να πάνε ; Νάχαν τοβλάχιστο άμπρέλλες . . . Και φανταστήτε τί πελώριες και τί στερεές άμπρέλλες. θά χρωαζόνταν για τέτοια βροχή !

Άλλά ο ταγματάρχης Μπουμπούμας εξακολουθεί τὸν ύμνο. Πριν τελειώσει τὴν πρώτη στροφή, δυο-τρεις ένθουσιαζόνται και λένε τὰ λόγια μαζί του. Έπειτα άλλοι . . . Έπειτα άλλοι . . . Ο ένας παρασύρει τὸν άλλον. Στο τέ-

λος της στροφής, δλοι είναι ένθουσιασμένοι. Κανένας δεν διατάζει, κανένας δεν φοβάται. Και τραγουδώντας, ακολουθούν τὸν ταγματάρχη, που με τὸ γυμνὸ σπαθί, πίσω απ' τὸν κ. ταμία, τους δείχνει τώρα τὸ δρόμο.

— Έμπρός, παιδιά ! έμπρός ! . . . Άλλωστε έχει σημερώσει καί, ξέρετε, στο φῶς της ημέρας ο φόβος είναι πάντα λιγότερος . . . Όλη ἡ ένθουφροσύνη ακολουθεί τὸν ταγματάρχη και τὸν ταμία με βήμα ρυθμικό . . . Κατόπι τὰ μέλη της Δέσχης τῶν Φλυάρων . . . Τους βλέπτε ; . . . (Ακολουθεί)

H KYPA MAPΘA

ΘΗΡΑΪΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΣΥΝΗ

Αγαπητοί μου,
ΥΤΗ τήν εβδομάδα είχαμε στάς Αθήνας και λίγα μπάμπουμ... Νά σάς γράψω γι' αυτά; Μοδ φαίνεται περιττό. Την εξιστόρηση των «γεγονότων» θα την είδατε στις εφημερίδες. Όσο για τα πορίσματα, ω, τα πολιτικά δεν είναι για την ηλικία σας άλλα και μένα δεν μαρτέσει να μιλώ πολιτικά, ούτε σε μεγάλους. Προτιμώ λοιπόν να σάς γράψω για ένα ζήτημα, έντελώς άσχετο, που μου τὸ θυμίζει ένα ωραίο γράμματάκι τῆς **Ἡλιόβγαλτης**.
Ἡ φίλη μας αὐτὴ γράφει στὴ Διάπλασι πὼς ἔχει γιὰ φίλη, πὼς ἡ μαμμά της δὲν τὴν ἀφίνει νὰ κάνει δουλειές τοῦ σπιτιοῦ, οὔτε νὰ μπαίνει καθόλου στὴν κουζίνα. Ἀπεναντίας ἡ μαμμά τῆς **Ἡλιόβγαλτης**, ὅχι μόνο δὲν τὴν ἐμποδίζει, ἀλλὰ καὶ τὴν προτρέπει. Ἔτσι ἡ φίλη μας, πὼς ἔχει καὶ πολὺ μεγάλο ζῆλο, ἔμαθε νὰ μαγειρεύῃ ἄλλο σχεδὸν τὰ φαγητά καὶ νὰ φτιάχνῃ πολλὰ καὶ ὠραία γλυκίσματα. Ἦθελε λοιπὸν νάχη τὴ γνώμη μας, γιὰ νὰ τὴν πῇ στὴ φίλη της ἐκείνη πὼς «ἀπόρησε» ἀκούγοντας πὼς ἡ μικρὴ **Ἡλιόβγαλτη** ἔχει καὶ κάνει τόσα στὸ σπίτι.
Ἀλλὰ μακάρι νὰ τᾶξερε καὶ αὐτὴ! Μακάρι νάχε τὸν «ζῆλο» τῆς **Ἡλιόβγαλτης** καὶ μιὰ μαμμά πὼς νὰ τὴν προτρέπῃ! Γιὰ ἕνα κορίτσι, — ὅ,τι καὶ νάναι, ὅ,τι αἰτία τᾶξη καὶ ἂν ἀνήκη, ὅ,τι σπῆτι, — ὑπάρχει πὼς τὸ χρέος, πὼς ἀναγκαῖο μάθημα ἀπ' τὴν νοικοκυροσύνη καὶ τὴ μαγειρικὴ; Αὐτὸ πολλές φορές τὸ εἶπε ἡ Διάπλασις. Κι' ἐγὼ ἐπίσης πραγματεύθηκα κάποτε τὸ ζήτημα καὶ ἔφερα, θυμοβαί, γιὰ παράδειγμα τὴν κυρία **Καλλιρρόη Παρρέν**.
Ἡ κυρία Παρρέν, — ποὺς δὲν γνωρίζε αὐτὸ τόνομα, — εἶναι σήμερα ἡ πρώτη ἀνάμεσα σὲς Ἑλληνίδες. Ὅλη ἡ πρόσδος πὼς ἔκαμε τὰ τελευταία χρόνια στὸν τόπο μας ἡ Γυναίκα, ὀφείλεται στὴ δράση τῆς κυρίας Παρρέν: στὴν ἐφημερίδα πὼς ἔδραζε τόσα χρόνια, σὲς συγγραμμάτα της, σὲς μυθιστορήματά της, σὲς διαλέξεις της, σὲς περιοδείες της, σὲς συλλόγους της καὶ προπάντων στὸ Δύκειο τῶν Ἑλληνίδων πὼς εἶναι ἔργο της. Καμμιὰ ἄλλη γυναίκα στὴν Ἑλλάδα, — ἴσως καὶ κανένας ἄντρας, — δὲν ἐργάσθηκε γιὰ μιὰ ἰδέα περισσότερο καὶ ἀποτελεσματικότερα ἀπὸ τὴν κυρία Παρρέν. Εἶναι μιὰ πολὺ δραστήρια γυναίκα, διαδοχικὴ, σοφὴ, ἐμπνευσμένη, πὼς μελεῖ καὶ γράφει θαυμάσια. Ἀλλὰ, — ποὺς θὰ τὸ φανταζόταν; — εἶναι καὶ μιὰ ἐξοχὴ νοικοκυρά!

Ἐπιθλάπει τὸ σπῆτι της ὅσο καὶ τὸ Δύκειό της. Κι' ὅπως ἔχει νὰ διοργανώσῃ μιὰ γιορτὴ στὸ Στάδιο μὲ ἀρχαίους καὶ νέους ἑλληνικοὺς χορούς, ἔτσι καὶ ἕνα θαυμάσιο γεῦμα στὸ σπῆτι της, πὼς τὰ φαγητά του, τὰ γλυκίσματα του, καὶ τὰ ποτά του ἀκόμα, ἔχει νὰ τὰ φτιάχνῃ ἡ ἴδια. Γιατ' ἡ συγγραφέισσα αὐτὴ εἶναι καὶ μιὰ τέλεια μαγειρίσσα. Κι' ὅταν ἔδραζε τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν», ἀνάμεσα σὲς σοφὰ της ἀρθρα γιὰ ἄλλα τὰ σοβαρὰ γυναικεῖα ζητήματα, εἶχε πάντα καὶ συναγεῖες φαγητῶν καὶ γλυκισμάτων, μὲ τὴν σοφία τῆς πείρας της καμωμένες καὶ αὐτές. Καὶ μάλιστα ἐπρότρεπε εἰς ἀναγνώστριάς της νὰ εἶναι καλὲς νοικοκυρές, γιὰτὶ καὶ αὐτὸ, ἔλεγε, συντείνει στὴ χειραφέτησή...
Ἦπάρχει ἕνα χρησιμοτάτο ἑλληνικὸ βιβλίο, γραμμένο, εἰκονογραφημένο καὶ τυπωμένο θαυμάσια, πὼς βρίσκεται σὲς χέρια ἑλίων τῶν καλῶν νοικοκυράδων: ἡ «Μαγειρικὴ» τοῦ κ. Τσελεμεντι. Ἄν τὸ χετὲ στὸ σπῆτι σας καὶ κοιτάξετε εἰς πρώτες σελίδες, θὰ βρῆτε καὶ ἕνα ἄρθρο δικό μου. Ὁ κ. Τσελεμεντις μὲ εἶχε παρακαλέσει τότε νὰ τοῦ κάμω τὸν πρόλογο τῆς «Μαγειρικῆς» του. Καὶ στὸν πρόλογο αὐτὸν λέω πολλὰ καὶ γιὰ τὴν κυρία Παρρέν, τὴν νοικοκυροσύνη της καὶ τὴς νοικοκυρικῆς της ἰδέας.
Ἀπὸ τότε, τὸ ἔβρω, μερικὲς «χειραφετημένες» Ἑλληνίδες, φεμινίστριες καὶ σουφραζέτες, δοκίμασαν νὰ κλονίσουν τὴς ἰδέες αὐτές. Ἡ γυναίκα, εἶπαν, δὲν εἶναι ὀποχρεωμένη νὰ κοιτάζῃ τὸ νοικοκυριὸ περισσότερο ἀπὸ τὸν ἄντρα. Ἰαδότης! Οἱ μαγειρίσες εἶναι γιὰ νὰ μαγειρεύουν, οἱ καμαριέρες γιὰ νὰ συγυρίζουν καὶ, ὅταν δὲν ὑπάρχουν μαγειρίσες καὶ καμαριέρες, ὑπάρχουν, δόξα σοὶ ὁ Θεός, ξενοδοχεῖα... Μὲ ἄλλους λόγους, οἱ φεμινίστριες αὐτές στηρίχθηκαν στὸν «καταμερισμὸ τῶν ἔργων» καὶ συμπέραναν ὅτι ἔπος τὸ ψωμί, στὴ νεώτερη κοινωνία, δὲν γίνεται πιὰ στὸ σπῆτι ὡς ἄλλοτε, παρὰ ὅσοι, φτωχοὶ καὶ πλούσιοι, τάγοράζουν ἔτοιμο ἀπὸ τὸ φούρνο, ἔτσι σὲς μέλλον θὰ γίνεται γιὰ ἄλλα τὰ πράγματα. Ἐπομένως ἡ γυναίκα δὲν θάχη ἀνάγκη νὰ μαθαίνῃ τίποτα. Ὅταν ὁ ἄντρας τῆς θὰ θέλῃ στυάβο, θὰ στέλνῃ νὰ τοῦ ἀγοράζῃ ἀπὸ τὸ μαγειρικόν.
Ναί, καλὸ ἔβαν... Φαίνεται ὅμως ὅτι τέτοιος «καταμερισμὸς τῶν ἔργων», τόσο τέλειος, δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ ποτέ. Ἀπεναντίας σήμερα παρατηροῦμε δὺς συμπυκνώματα πολὺ ἀνησυχηστικὰ: τὸ ἕνα εἶναι ἡ ἔλλειψη ὀπηρετικῶν προσωπικῶν. Ὅσοι μαγειρίσσα βρίσκει κανεὶς εὐκόλα, οὔτε καμαριέρα, οὔτε ὀπηρετῆ. Τὸ ἄλλο εἶναι ἡ νοθεία τῶν τροφίμων πὼς δὸς πάει γίνεται. Καμμιὰ ἐμπιστοσύμη δὲν μπορεῖς νὰ-

χῆς σὲς ἔτοιμα πὼς πούλουν στὴν ἀγορά, εἴτε φαγιὰ, εἴτε γλυκίσματα. Ὅλα εἶναι νοθευμένα, ἔλεεινά. δὲν ἔχουν παρὰ μόνο μιὰν ὀραλαδὴ. Τίποτα, δυστυχῶς, κανένα μέτρο δὲν μπορεῖ νὰ πολεμήσῃ ἀποτελεσματικὰ αὐτὴ τὴ νοθεία, πὼς τὴν κάνει ἡ αἰσχροκέρδεια καὶ ἡ ἀσυνειδησία τῆς ἐποχῆς μας. Γι' αὐτὸ πολλοὶ προβλέπουν ἀκριβῶς τὸ ἐναντίο ἀπὸ ἐκεῖνο πὼς ἐλπίζουν οἱ πολέμιες τῆς νοικοκυροσύνης: ὅτι θάρθει γρήγορα κινδρὸς πὼς γιὰ νὰ μὴ δηλητηριαζόμεστε καθιερώσῃ, ὅμως ἀναγκαζόμενοι νὰ τὰ φτιάνοῦμε ἄλλα στὸ σπῆτι ὅπως τὸν καλὸ παλιὸ καιρό: καὶ ψωμί, καὶ τυρὶ, καὶ βούτυρο, καὶ πατά, καὶ ζυμαρικά, καὶ γλυκίσματα. Ἔτσι μόνο θὰ βροῦμε τὴν ὀγεία μας, τὴν ἡσυχία μας, τὴν εὐτυχία μας.
Κάνουν λοιπὸν πολὺ φρόνιμα οἱ μαμμάδες ἐκεῖνες πὼς προτρέπουν τὰ κορίτσια τους στὴ νοικοκυροσύνη. Ὅσο πλούσια καὶ ἂν εἶναι μιὰ κόρη, ὅσο πλούσιον ἄντρα καὶ ἂν θὰ πάρῃ, αὐτὸ εἶναι ἕνα μάθημα πὼς θὰ τῆς χρειασθῇ ὅσο τοῦλάχιστο καὶ τᾶλλα: Ὅσοι δὲν ἔχουν ζῆλο, πρέπει νὰ προσπαθήσουν νὰ ποκτήσῃν λιγάκι. Τὴς βεβαιώνω πὼς δὲν θὰ τὸ μετανοιώσουν ποτέ. Ὅσο γιὰ κείνες πὼς ἔχουν πολὺ, ὡς τὴ φίλη μας **Ἡλιόβγαλτη**, τίς συχαίρω. Ὅτι εἶναι στὴ ζωὴ τους εὐτυχισμένες!
Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ
ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΙ
Εἶταν καλὰ παιδιὰ οἱ θαλασσινοὶ πὼς στὴν κοῦβερτα σιγοτραγουδοῦσαν. Εἶταν καλὰ παιδιὰ οἱ θαλασσινοὶ, ταξίδευαν γιὰ χώρα μακρινὴ καὶ ὡς δὲν εἶχαν βάρδια, τραγουδοῦσαν.
Εἶχαν μερικά μεσα στὴν καρδιά πὼς ὅσο μικρὸ ἔσποῦσαν τραγοῦδι. Εἶχαν μερικά μεσα στὴν καρδιά καὶ πάντα ὡς ἐπλάκωνε ἡ βραδιά. Ἀεζίζανε στὴν πλώρη τὸ τραγοῦδι.
Ὅλογομα νερά, μόνο νερά. Καὶ μόνο τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια. Ἐδομάδες φεύγαν πάντα σὲς νερά. Κι' οὔτε ἄνιμισσαν πουθενά στεργιά. Ἄλλο ἀπ' τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια!...
Μὰ πάντα ἔχετε ἡ ὄρα πὼς μακρὸ στὸ βάθος θὰ χαρᾶξῃ ἕνα λιμάνι. Πάντα ἔχετε ἡ ὄρα πὼς μακρὰ Κάπου θὰ ξεχωρίσουν τὴ στεργιά. Μὲ τὸ καλὸ, τὰπάνω λιμάνι.
Καὶ νὰ οἱ χαρὲς τοῦ Πόρτου, νὰ οἱ χαρὲς, τὰ γλένια καὶ τὰράθμα ξενοχία. Νὰ οἱ χαρὲς τοῦ Πόρτου, νὰ οἱ χαρὲς. Οἱ βιαστικὲς, τῆς ὄρας μὰ γερούς. Τὰ γλένια καὶ τὰράθμα ξενοχία.
Κι' ὅσοτερα πάλι ἡ θάλασσα ἡ πλατεῖα. Καὶ μόνο τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια. Ὅσοτερα πάλι ἡ θάλασσα ἡ πλατεῖα. Ὅσο καὶ ἂν ψαχνεὶ ὀλόγομα ἡ ματιά. Καὶ μόνο τοῦρανοῦ τάχνοθεμέλια.
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

Ο ΤΖΑΚ

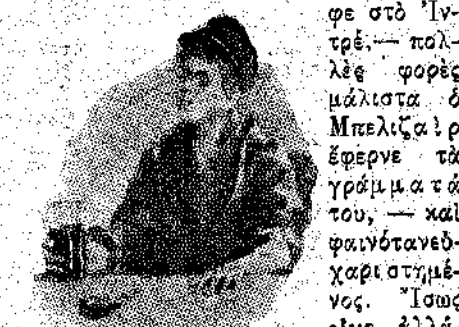
[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενοπούλο].
— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Ἦταν πιὰ σωστὸς ἐργάτης. Τὸ παρατήρησε καὶ ὁ Λεμπασκάκι καὶ εἶπε σὲς μπάμπου-Ρουντίκι.
— Δόξα σοὶ ὁ Θεός!.. δὲν ἔχει πιὰ τὸ θρος πὼς εἶχε ὁ μαθητῆς μας. Ἀρχισε νὰ συμμορφώνεται. Μπαίνει σὲς δρόμο τοῦ Θεοῦ. Ἔ, κάτι θὰ γίνῃ καὶ αὐτός!..
Δ.
Ἡ πρόικα τῆς Ζεναΐδας
Στὸ ἐργαστάσιο, ὁ Τζάκ ἀκούε συχνὰ τοὺς ἐργάτες νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν οἰκογένεια τοῦ Ρουντίκι. Κατηγοροῦσαν τὸν ἀνιψιὸ τοῦ τὸν Σαρλό πὼς εἶχε βρεῖ ἀπ' τὸν ἴσιο δρόμο (κι' αὐτὰ, στὴν ἐργατικὴ πολίχνη, οἱ ἄνθρωποι δὲν τὰ σηκώναν) ἐπαινοδοσαν ὅμως πολὺ τίς γυναίκες, τὴν καλὴ καὶ δυνατὴ Ζεναΐδα, τὴ γλυκεῖα καὶ ἀφοσιωμένη Κλαρίσση.
Ὅλοι μακάριζαν τὸν ἀρχιεργάτη, πὼς εἶχε βρεῖ μιὰ τέτοια συντρόφισσα στὴ ζωὴ του. Κι' ὅχι μόνο σὲς ἐργαστάσιο, ἀλλὰ καὶ σ' ἄλλο τὸ Ἴντρε ἡ κυρία Ρουντίκι εἶχε πολὺ καλὴ φήμη. Ἐκὰν ἐντύπωση καὶ τὸ ἐξωτερικόν της, ἡ ὀμορφιά της, ἡ χάρις της, τὸ ντύσιμό της, πὼς χωρὶς νὰ εἶναι πολὺ πλούσια ἡ χτυπητό, ἦταν κομψὸ καὶ ξεχώριζε ἀπὸ τὰ κάπως γελοῖα ντυσίματα τῶν ἄλλων ἐκεῖ γυναικῶν. Ὅταν ἡ κυρία Ρουντίκι ἔδρανε σὲς δρόμο, — εἴτε γιὰ τὴν ἐκκλησιά, εἴτε γιὰ τὴν ἀγορά, — αἱ γυναίκες καὶ τὰ κορίτσια τοῦ Ἴντρε ἔσκυβαν ἀπὸ τὰ παράθρα νὰ τὴ βλέπουν, καὶ οἱ ἄντρες, ὀπάλληλοι ἢ ἐργάτες, τῆς ἔδραζαν τὸ καπέλο μὲ τὸν πιὸ μεγάλο σεβασμό.
— Τὴν εὐτυχισμένους πὼς εἶναι ὁ Ρουντίκι! ἔλεγαν.
Κι' ἦταν πραγματικῶς. Ὁ ἀνιψιὸς του, τὸ ἀκάνδραλο, τὸν εἶχε ἀφήσει ἡσυχῶ. Ἐμενε τώρα σὲς Σαλὺ Ναζαίρ, ὅπου ὁ διευθυντῆς του ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν κρατῆ ἐπιτήδεος. Συχνὰ ἔγραφε σὲς Ἴντρε. — πολ-
λές φορές μάλιστα ὁ Μπελιζαίρ ἔφερνε τὰ γράμματά του, — καὶ φαίνότανε εὐχαριστήμενος. Ἰσως εἶχε ἀλλάξει ζωὴ. Ἀπὸ τὸ τᾶλλο μέρος, ἡ Ζε-

ναΐδα, πὼς εἶχε ἀρνηθεῖ μιὰ φορά νὰ γίνῃ γυναίκα τοῦ ἐξιδέρφου της, ἦταν τώρα ἀρραβωνιασμένη.
Κι' εἶχε, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἕνα ὠραῖο ἀρραβωνιαστικόν, ἕνα τελωνοφύλακα πὼς τὸν ἔλεγαν Μανζέν, μὲ πράσινη στολή, μὲ ἀρειμάτιο μουστάκι καὶ μ' ἀσημένιο γαλόνι σὲς κασκέτο πὼς τὸ φοροῦσε στραβά. Σ' ἔλο τὸ λιμάνι τῆς Νάντης, ἂν καὶ τόσο μεγάλο, δὲν θάρθαι κανεὶς δὺς τελωνοφύλακες ὡς τὸν Μανζέν. Ἐνας μόνο ὕπηρεχε
καὶ τὸν καπάρωσε ἡ Ζεναΐδα. Ὅτι τῆς κόστιζε ὀμως ἧ, νὰ ποῦμε καλύτερα, θὰ κόστιζε σὲς γέρο-Ρουντίκι πολλὰ! Ἐπτά χιλιάδες φράγκα, πὼς τὰ μάζευε πεντάρα-πεντάρα εἰκόσι χρόνια τώρα, θὰ τοῦ τᾶδινε ὄλα. δὲν συμδιδάζε τὰν με λιγότερα. ὁ τελωνοφύλακας Μανζέν.
Στὴν ἀρχὴ, ὁ Ρουντίκι ἐδίτασε. Τὴν θὰ γινόταν ἂν ἔδινε ὄλες του τίς οἰκονομίες σὲς γαμπρό; Πὼς θὰ ζοῦσε ἡ γυναίκα του, ἂν πέθαινε ἄξαφνα αὐτός; Ἀλλὰ ἡ Κλαρίσση εἶδειζε καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίσταση τὴ συνειθισμένη τῆς καλοσύνη.
— Δόξα σοὶ, τοῦ εἶπε, δὲν πειράζει. Εἶσαι νέος ἀκόμα, θὰ ἐργασθῆς πολλὰ χρόνια, θὰ κάμῃς καὶ ἄλλες οἰκονομίες γιὰ τὰ γηρατειά μας. Εἶναι ἀμαρτία νὰ χάσῃ τόσο καλὸ γαμπρό ἢ Ζεναΐδα. δὲν βλέπει πὼς κάνει γι' αὐτόν; Καὶ, νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶναι πάλι καὶ τόσο ὀμορφῆ, πὼς νὰ πῆς πὼς θὰ μποροῦσε νὰ παντρευόταν καὶ χωρὶς προῖκα.
Αὐτὸ τὸ παραδεχόταν καὶ ἡ ἴδια ἡ Ζεναΐδα.
— Τὸ ἔβρω, ἔλεγε, πὼς εἶμαι ἀσχη-

μαί καὶ πὼς ὁ κ. Μανζέν δὲν μὲ παίρνει γιὰ τὰ μαῦρα μου τὰ μάτια. Ἀλλὰ δὲν μὲ γοιάζει. Ἐχω ἄλλα προτερήματα ἐγὼ καὶ, ἄμα μὲ πάρῃ, θὰ τὸν κάνω νὰ μ' ἐκτιμᾶσῃ καὶ νὰ μάγαλιτῆσῃ.
Εἶχε μιὰ χαρὰ, ἡ καίμενη, πὼς θὰ παντρευόταν ἔτσι καλὰ! Κι' αἰσθανόταν τὸση ἀγάπη καὶ εὐγνωμοσύνη στὴ μητροῖά της πὼς ἐπειὸς τὸν πατέρα της νὰ θυσιάσῃ τὰ πάντα! Τὴν ἀγκάλιαζε, τὴν ἔσφιγγε, τὴ φιλοῦσε καὶ τῆς ἔλεγε: — ὦ, μαμμά!.. Σὲ ὄνα χρωστώ τὴν εὐτυχία μου!..
— Ὅχι, κόρη μου, στὸν πατέρα σου!
— Ναί, καὶ στὸν πατέρα μου... καὶ σὲς τοὺς δύο σας!..
Οἱ ἀρραβῶνες εἶχαν ἀναγγελθεῖ καὶ ὁ γάμος θὰ γινόταν μετὰ δεκαπέντε ἡμέρες. Τὸ σπῆτι καὶ τοῦ Ρουντίκι ἐταμαζόταν. Τὴ φασαρία! τὴ ἀναστάτωση! τί σούρε-κι' ἔλα! Ἡ Ζεναΐδα ἀνεδοκατέβαινε δέκα φορές τὴν ὄρα τὴν ξύλινη σκαλίτσα. Τὰ ὄρα γιὰ τὴ νύφη ἔφταναν ἀπανωτά. Ὅλοι ἀγαποῦσαν τὴ Ζεναΐδα, ὄλοι ἦθελαν κάτι νὰ τῆς χάρισουν γιὰ τὸ γάμο της. Κι' ὁ Τζάκ λογάριζε νὰ τῆς ἀγοράσῃ κάτι μὲ τὰ ἑκατὸ φράγκα πὼς τοῦ εἶχε σταίλει κείνες τίς ἡμέρες ἢ μητέρα του.
«Αὐτὰ τὰ χρήματα, — τοῦ ἔγραφε, — εἶναι δικὰ σου. Τὰ οἰκονόμησα γιὰ σένα. Νὰ κάμῃς μιὰ φορεσιὰ καὶ νὰ προσφέρῃς ἕνα μικρὸ δῶρο στὴ δεσποινίδα Ρουντίκι. Θέλω νὰ κάμῃς τὴ φιγούρα σου σὲς γάμο καὶ νὰ διασκεδάσῃς καλὰ. Ἀλλὰ μὴ μου γράψῃς γι' αὐτὰ τὰ χρήματα καὶ μὴ πῆς πὼς σὲς ἔστειλα οὔτε σὲς τοὺς Ρουντίκι. Θὰ τὸ μάθαινε ὁ πατέρας σου, ἂν μοῦ ἔγραφαν γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσουν, καὶ δὲν θέλω. Εἶναι τόσο νευρικός αὐτὸν τὸν πατέρα! Ἐργάζεται πολὺ ὁ καιμένος μου ὁ ποιητῆς καὶ ἔχει ἕνα σωρ ἱστορίες μ' ἐκεῖνους πὼς τὸν πολεμοῦν... Λοιπὸν συμφωνοῖ. δὲν θὰ πῆς πὼς αὐτὰ τὰ ἑκατὸ φράγκα σου τὰ ἔστειλα ἐγὼ. Ἄς ὑποθέσῃς πὼς εἶναι ἀπὸ οἰκονομίες σου.»
Δὺς ἡμέρες τώρα, ὁ Τζάκ εἶχε στὴν τσέπη του τὰ πέντε ἐκεῖνα χρυσὰ εἰκοσόφραγκα καὶ αἰσθανόταν χαρὰ καὶ περηφάνεια. Περπατοῦσε πὼς ζωηρός, πὼς κορδαμένος, μὲ τὴν ἰδέα ὅτι θὰ εἶχε σὲς λίγο μιὰ καινούργια, καθαρὴ φορεσιὰ καὶ ὅχι πιὰ τὴν φριχτὴ ἐκείνη μπλοῦζα πὼς τὴν εἶχαν πλύνει τόσες φορές. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ πῆς πὼς θὰ μποροῦσε νὰ παντρευόταν καὶ χωρὶς προῖκα.
Αὐτὸ τὸ παραδεχόταν καὶ ἡ ἴδια ἡ Ζεναΐδα.
— Τὸ ἔβρω, ἔλεγε, πὼς εἶμαι ἀσχη-

Ἐσκυβαν ἀπὸ τὰ παράθρα νὰ τὴ βλέπουν... (Σελ. 337, στ. α.)

Ἦταν πιὰ σωστὸς ἐργάτης. (Σελ. 337, στ. ε'α')

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ - ΝΥΧΤΑ

[Αριθ. Έγκρ. 179]

Στη δύση τα στεγνά χρώματα σβύ-
νουν
και τ' άγροάκι δροσερό φρούει,
τό κάθε κήμ' άφροσποφάνωμένο
στην άμμουδιά γλυκά-γλυκά πυ-
λάει.

Τριαντάφυλλα μ' άφρόκωνα πλε-
μένα
μυρο μεθυσιόχο τριγύρω χύνουν,
κι' άμείρητες λευκές πεταλούδι-
τσες
τρελλά χορό στα άνθη γύρω στη
[νούν.

Η νύχτα ήθε. Τώρα κοιροσμένη
άνω στα πολύχρωμα βελούδα,
νά ξαποστάση απ' το χορό γυρεύει
ή κάθε παιγνιόρα πεταλούδα.

Και μ' άνοιξη γλυκά άποκοιμείται
μεθώντας απ' τών λουλουδιών το
[μυρο,
ένθ' το γλασιό το φεγγαράκι
σκορπά άσπρη άφθονο τριγύρω.

Πάντοφ' ένα γλυκόνειρο πλανιέται
στης άνοιξης τα μαγεμένα βράδια
κι' η φαντασία πάντα άνοιρο-
[βλέχτρα
χαρίζει στην ψυχή μας χίλια χό-
[δια.
Σγουρόμαλλη

ΤΡΙΚΙ-ΤΡΟΚΑ

[Αριθ. Έγκρ. 159]

Είχα μιιά μεγάλη ήπιθυμία να
ρίξω κι' έγω τρικι-τροκά. Πηγαί-
νοντας στο σχολείο μου, άγόρασα
κάμποσα από ένα μαγαζί και έ-
τρεξα χαρούμενη στην τάξη μου
για να τους άναγγείλω το εχορμό-
συνον γεγονός. Τυχρό, έξω από
την μεγάλη πόρτα, να συναντη-
θώ με πέντε-έξη φίλενάδες μου.
Μάχημας γελώντας μέσα. Μπο-
ρούστώ μ' ήτοινα ή πλατιά, σκάλα
που ανέβαινε στις τάξεις. Έπειδή
διωξ ήτανε λιγάκι νωρίς, δεν ά-
νέβηκαμε άπάνω, άλλα περάσα-
με στη μεγάλη αίθουσα που κά-
νεμας χορό κι' όπου τις βροχερές
μέρες μ' άς χρησίμευε και για κή-
πο.

Κάθησα στο πιάνο να παιξω
κανένα βαλοάκι κι' έτσι με το χο-
ρό να περάση ή ώρα. Τότε δυ-
μήθηκα τών θησαυρό ποδα στην
τάση μου. Βγάλω ένα τρικι-τρο-
κά, το πατά, κι' αυτό άρχισε τόν
τρελλά χορό του... Άρχισα με
κι' έμεις να τρέχουμε από πλάω
με γέλιο και με φωνές. Άλλα τα
γέλια μ' άς βγήκανε ξόδι, γιατί ά-
πό τόν δαιμονισμένο θόρυβο που
κάνανε, γάσαν κι' ή διευθύντρια
στην πόρτα!

Τά γέλια κι' οι χαρούμενες φω-
ιές μ' άς πνίχσαν σόν λαιμόγιά
μας. Στριμωχτήκαμε σε μιιά γω-
νά, κι' ή κάθε μιιά προσπαθούσε
να κρυφθί πίσω απ' το δάχτυλό
της, —όχι, πίσω από τή ράχη της
έλλης, γιά ν' άποφύγη τή φλο-
γερή κι' άγρια μάτια της κυρίας,

που φαινότανε σά να μ' άς μα-
τούσαν. Άνάστο το τρικι-τρο-
κά, άν και από τή άπειρητικά
βλέμματά της, βρισκότανε στις δό-
ξες του. Πηδάσε στους τοίχους,
πήγε να σπάση μάλιστα κι' ένα τρέ-
μι, και δεν έδιστασε τή άθλιο ό-
τε στη διευθύντρια να έπιτεθί ή
ετύχως όμως, που τήν ή ροσμη
στιγμή μ' άς λυπήθηκε ή Θεός κι'
έβρασε.

Τότε, από τήν πόρτα, ή κυρία
άρχισε να μ' άς βρίζει (γαλλικά,
από ήταν Γαλλίδα.) ή έστε! im-
pertinentes que vous étes! και
πολλά άλλα, καθόλου κολακευτι-
κά για μ' άς... Τό μεσημέρι γιά
τιμωρία μ' άς σκόλασε στη μία,
και γιά κημιά έβδομάδα μ' άς εί-
χε σε κακό μάτι.

Τώρα που τή άναθυμάμαι, λέ-
γω σ' άς φθνή τή γάιτωσα. Τί
λέτε και σ' άς; Δεν μπορούσε να
ρωτηση, να μάθη πως έγω είχα
σέρει κείνα τα τρικι-τροκά και
να με τιμωρήση άσθηρότερα;

Φωτιά

ΣΤ' ΑΓΕΡΙ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

[Αριθ. Έγκρ. 148]

— Είσοστε ήθιμογνήματά μου,
ναι, έγω σ' άς πλαίθη όπως θέλω.
Νά τώρα, είσατε σόν άνοιγμέ-
νες μυριόχρωμες άνεμόνες, γιά
τι μ' άρεσει να σ' άς ξεφύλλω
και να σ' άς σκορπίσω στο μενε-
ξεδένιο στεγρώμα. — Έσύ που
μιάζεις σόν μουμπούκι έξυφύ-
λισμένο με τήν πνοή μου τή μυ-
ρωδάτη, σε συμμαζώνω, σ' άπλώ-
νω, και να, ένινες διαβιτάκιος
χιονάτος γλάρος κι' έγω στη σά-
χη σου άπάνω τρέχω, τρέχω και
χουεύω, χουεύω τόν τρελλά χορότ'
μικρήτ' του θαλασσομυριόμενου
που κάνει τις βαρκοούδες να σή-
χουνε τα νερά. — Έσύ και μικρό,
σόν μουπουλένιο! έλα μαζί μου,
θά σ' άς μ' άς έκείνο τή πλάω
που πύχει σκεπάζει τή ήλιου
τις λαμπερές άχτίδες, κι' όποτε
θά σ' άς κ' άνω χίλια, μύρια, και
θά χορεύετε γύρω απ' τόν ήλιο
τρελλούς χορούς, θά πλάνετε
χρυσά στεφάνια και σε μιιά πύρι-
νη άποθέωση θά γύσετε μαζί
του, πίσω απ' τόν βουνό τή ρό-
χη και της λιμνοθάλασας τήν
άγκαλιά, Παιγνιόρα! έλέω παι-
χνιόρα και χορούς; τρέξτε! πι-
στε με! Σήκω σ' άς που σ' άς χα-
διάρα παιδούλα! αλώθηρες στού
βουνού τήν άγκαλιά! σήκω, είμαι
ηλιαχίτης έγω, σε θέλω μαζί μου
σόν τρελλά μου δρόμο.

— Γενήτε μαύρα σ' άς σ' άς και
σκοπινάστε τή λαμπαράδα τούρα-
νοφ, σκεπάστε τήν αϊγλή του ή-
λιου και τού φεγγαριού τή γλα-
κιά μάτια, δείξτε τή δύναμή σας!
Γελάστε! τή γέλιο σας σκορπάει
ξυμνούλα στους ούρανοφ. Κλά-
ψτε, τή δάκρυά σας δροσίουνε
τήν πυρομένη γη! Γενήτε τάρα-
χένια γαλάζια πέπλα γιά να υ-
λξεί τή κάλλη της ή ντροπαλή

Αδύη. Γενήτε τού ξαγρόφου τ'
καμάρι και τού ποιητή έμπνευση.
— Γενήτε τ' άκουπέλιό μου
τό στεγνό, γιά να σ' άς ξεφύ-
μένος στήν άγκαλιά σας τήν ά-
νάλαφρη, τή τελευταία μου πνοή!
Ανοιξιάτικο Άνοιξιακό,
Ματάλα

ΤΟ ΜΥΡΜΗΚΙ

[Αριθ. Έγκρ. 172]

Είχαμε διακοπές κι' έγω με τήν
οικογένειά μου μέναμε στην Κη-
φισιά. Είχα πιιά χορτάσει από
παιγνιόρα, κι' οι διακοπές τελει-
ώνανε.

Μιά μέρα, άποφάσισα ν' άρ-
χίσω να διαβάω και τή μαθη-
ματά μου. Πήρα λοιπόν τή βι-
βλία μου, κάθησα κάτω από ένα
πεθικό κι' άρχισα να μελέτω. Ά-
φού μελέτησα άλλα μαθήματα,
ήλθε κι' ή σειρά της Γραμματι-
κής που μου φαινόταν δύσκολη
και βαρετή. Τήν διύβασα άρκε-
τά φορές μ' άς με πόρεσα να τή
μάθη. Φουκιστήκα λοιπόν κι'
έγω, έκλινσα τή βιβλία κι' άρχι-
σα να παρατηρώ ένα μυρμηκί
που προσπαθούσε να σήρη έως
τή φωλιά του ένα σπιρτί σιτάρι
δύ φορές σόν τή ματί του.

Έπιτέλους, μετά πολλούς κό-
πους, κατορθώσε να τή σήρη λι-
γο, έγω όμως, από περιέργεια,
πήρα τή σιτάρι και τή βιβλία στην
προκινή τών θεσφ. Τότε τή μυρ-
μηκία έκανήγε πάλι κι' έφερε
λίγο τή σιτάρι. Αυτό έκανή γή
φθηκε πολλές φορές κι' έπιτέλους
άφισα ήσυχό τή καμμένο τή μυρ-
μηκία.

Αλλά τότε σκέφθηκα: κατά τί
είναι άνωτερο από μένα ένα μυρ-
μηκί που έχει τήσ ύπομονη κι'
έπιμονή; γιατί λοιπόν κι' έγω
γλώσσα και πόσο θά σ' άς κούτι-
σω τήν άπαρησαν στα Σχολεία
κι' άν άποχερόταν κι' ή Διάπλα-
σις σας να γράφατε στην καθα-
ρεύουσα σ' άς δικαστικό έγγραφο.
Ο Διηγητής Σπυροπούλος
καταγγέλλει ότι τή διηγηματί-
α τήν *Ασπρος Παλιάτσος* (Ο μι-
κρός έξυπνος) (2. 2. 22ου φιλ-
λου) είναι άναγνωρισμένο από τήν
Αναγνωστική τή 1921. — Άδύο-
στο! Καί πρώτα πρώτα τή διηγη-
ματία τήν *Αναγνωστική* είναι
στην καθαρεύουσα, ένώ τήν *Α-
σπρος Παλιάτσος* είναι στη Δι-
μοτική. Έπειτα σημειώνει από τή
μετάφραση. Όσο είτε από
έξην γλώσσα, είτε από τήν καθα-
ρεύουσα τήν Αναγνωστική τή με-
τάφραση. Ο *Ασπρος Παλιάτσος*
είναι εν τάξει. Δεν θά ήταν μόνο
άν έστάνε τή ξένη από διηγημα-
τία ως πρωτότυπο, ός δικό του.
Ένόσος τή διαφορά ή φίλος μου
Σπυροπούλος;

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο μικρός Πετροάκης άκούει τή
μπαμπά του να λή στην μαμμά
ότι έγρασε μιιά δίκη.
— Και δεν βάζετε, λέει, μιιά ει-
δοποίηση στις έφημερίδες να τή
βοήθε;
Αιμίλιος Έαρινός

Ο *Τοτός*: — Μαμιά, πούδν
φονάει από τή μωσαράκι;
Η *μαμιά*: — Τή μαμιά του
φονάει.
Ο *Τοτός*: — Πήγαινε, λοιπόν,
μαμιά!
Φιλίμουσος

Στό μάθημα,
— Δεν μου λές, *Τοτός*: Πώς έ-
ληγε τή φράση *έν γένει*;
— Ένα γενί, κύριε καθηγητά.
Αημ. Α. Σπυροπούλος

ΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΜΑΣ

Ενθουσίω τας προθεσμίας
των προκηρυχθέντων ενόρκτων
Διαγωνισμών του 1928.
Α) 22ος Διαγωνισμός ΑΕΥ-
ΚΩΝ ΔΕΞΕΩΝ. Μέχρι τέλους
Αυγούστου (ήλξε).
Β) Μικρός Διαγωνισμός ΤΥ-
ΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΑΘΩΝ. Μέ-
χρι τής 15 Σεπτεμβρίου.
Γ) Μ. Διαγωνισμός ΣΤΙΞΕ-
ΩΣ. Μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου.
Δ) Μ. Διαγωνισμός ΜΕΤΑ-
ΦΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑ-
ΤΟΣ. Μέχρι τέλους Σεπτεμβρί-
ου (Παρατίθεται).
Ε) Μ. Διαγωνισμός ΠΟΙΗ-
ΜΑΤΟΣ. Μέχρι τής 15 Οκτω-
βρίου (Παρατίθεται).
Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ»

Αθήνα, 38 δόξας Εβρουίου
τ' ην 14 Σεπτεμβρίου 1928.

ΤΟ Έκπαιδευτικό Συμβούλιο
πού είχε συγκληθεί ή προηού-
σα Κυβέρνηση, διαλόγησε και
μάταιώθηκε ή διαγωνισμός που εί-
χε προκηρδή γιά να άναγνωσι-
κό. Έτσι τή παλαιά ή γκεκριμένα
ξαναγορεύουν σ' άς Σχολεία κι' ά-
νάμεσα σ' άς κι' Ο Κολός Αρό-
μος τού κ. Γρ. Σαοπούλου, έν-
άπ τή καλύτερα βέλεια βέλεια που
γράφθηκα ποτέ στη γλώσσα μας
ήν τήν άπαρησαν στα Σχολεία
κι' άν άποχερόταν κι' ή Διάπλα-
σις σας να γράφατε στην καθα-
ρεύουσα σ' άς δικαστικό έγγραφο.
Ο Διηγητής Σπυροπούλος
καταγγέλλει ότι τή διηγηματί-
α τήν *Ασπρος Παλιάτσος* (Ο μι-
κρός έξυπνος) (2. 2. 22ου φιλ-
λου) είναι άναγνωρισμένο από τήν
Αναγνωστική τή 1921. — Άδύο-
στο! Καί πρώτα πρώτα τή διηγη-
ματία τήν *Αναγνωστική* είναι
στην καθαρεύουσα, ένώ τήν *Α-
σπρος Παλιάτσος* είναι στη Δι-
μοτική. Έπειτα σημειώνει από τή
μετάφραση. Όσο είτε από
έξην γλώσσα, είτε από τήν καθα-
ρεύουσα τήν Αναγνωστική τή με-
τάφραση. Ο *Ασπρος Παλιάτσος*
είναι εν τάξει. Δεν θά ήταν μόνο
άν έστάνε τή ξένη από διηγημα-
τία ως πρωτότυπο, ός δικό του.
Ένόσος τή διαφορά ή φίλος μου
Σπυροπούλος;

Τό έβξν νόστιμο που γράφει ή
Ανεμόνη: «Τελευταίως σ' άς κη-
πο μας φέρψαν μακαρόνια! Βε-
βαιά θά σ' άς φανή πικρόξω, άλλα
θά σ' άς τή έξηγησή: Τάδεφάκια
μου κι' ή έξοδωφάλα μου ή το-
σόν σ' άς μου, στην κούρα μου,
άλλα στο σίδηρουξω. Μου φαί-
νεται πώς άκούω τόν κήτο τών
μηχανών και πώς βλέπω τή κο-
κινισμένο απ' τή φωτιά σ' άς.
Όταν τελειώνει τή φύλλο, τότε
μού φαίνεται πώς έν' άδύοτα χέρ-
μι άρπαζε από και μέρα και μ' έρ-
ριξε έδω στην πραγματικότητα.
Και πάντα μάκοδιν να λέω: Τί
κρίμα που τελειώνει τόσο γρήγο-
ρα! — Η ίδια μου γράφει ότι στο
χωριό που έμεινε τή καλοκαίρι,
είχαν πέντε τόσες άκρίδες. Όσο
τά παιδιά έβγαίναν κάθε μέρα στο
κνήνη γιά να καθαρίσουν σόν τό-
πο 14.000 άκρίδες είχιν σκότω-
σε ως τήν ήμέρα που έφυγαν από
κελ. Ήταν 10 παιδιά, ός 1400
άκρίδες πέφταν στο μπριτό της
Ναυτοπούλας. Τί φοβήρη ά κρι-
δο κ' ό γ' ό ή φλη μας! Δίκαια
ή πρόεδρος της Κοινότητος της
έδωσε έπαινο. Και τώρα ή άκρί-
δες θά τή βλέπουν και θά φεύγουν
χίλια μίλλια...
Είμαι δικαιολογημένη, *Τσαχπι-
να*, γιά τή γένη σου καθήκοντα,
κατά τήν άπουσία της μητέρας
σου, — νοικοκυρά τού σπιτιού! —
δεν θά σ' άς άφιναν καιρό. Με συ-
κίνηση δέχθηκα τις εύχαριστίες σου
γιά τή άριστα που πήρες φέτος
και που τή χρωστές σε μένα που
σ' έμαθα να γράφες τόσο άραίες

πορεί μ' έκείνους που δεν άναγ-
λάσαν. Μ. Μουσική! Αδύη δεν
θά πάψη, έν δεν κνήνη τή 100 τής
200 τής.

Η *Ακανθούλης* που μένει τή-
ρα στην Αθήνα, κάνει έλο γα-
δουροκαβαλίτες και που περιγί-
φει τή γάιδάρη της. Τόν λέν λ' *πι-
θα*, είναι χαριτωμένος και τόν ά-
γαπή πολύ. Μόλις τόν κνήνη τή *έ-
ξιν*, και μόλις τόν πη σ' άς! *Στα-
ματ*. Έπειτα είναι καθαρός
και τή σμάρη του άστράφτει...
Βλέπετε πόσα προτερήματα μπο-
ρεί να ήνη κι' ένας γάιδάρης!

Θυμάστε τί είπα γιά τή ποιήμα
τού *Γαπάτου της Ουίχλης* (Β'
Βραβείο Ποιητικού Διαγωνισμού):
«Ότι μου φάνηκε μίσηση κανενός
απ' αυτά που βάζουν τ' άναγνω-
σιμωματίρια. Και να τή, ή *Μα-
γεμένη Ρεματιά*, γιά τή καλό
τού παιδιού, με πληροφόρη ότι
είναι παιδικό ποιήμα τού Ταν ά-
λιδη με μικρές ποίμα αλλαγές. Ή
έχει χέρη ή *Ιππότης της Ο-
μύχλης* γιά τή έχουν παρσαι και
δύ χρόνια. Σήμερα βέλεια δεν θά
καταδεχόταν να κνήνη τέτοιο πρ-
άγμα. *Μόσος παρακαλώ τή Μα-
γεμένη Ρεματιά* να έξω...
μελάνι. Όταν γράφω σε μένα
τουλάχιστο, ή έχει π' άς μέρο...

Νά που δεν άρχαίει κακό που
να μην έχη μέσα του και κατί
καλό: Η *Αιλίνα* κινήθηκε να
σκοπώ στο μεγάλο ιστορικό της
καρδιάς της. Άπό τή φόβο της
διωξ, τίς άκόλυτες νύκτες κοι-
μώταν έξω, στο περιβόλι. Κι' αυ-
τό τήν άφελος πάρα πολύ. Τί
ώρα που μου τή περιγράφει έλ'
αυτά στο σημερινό της γράμμα!

Η *Ναυτοπούλα* που γράφει
πολλά γιά τόν *Τζέκ*. Στο τέλος,
λέει: «Τόσο με τραβή. που όταν
τόν διαβάω, βρισκομαι έχη π' άς
τόν σ' άς μου, στην κούρα μου,
άλλα στο σίδηρουξω. Μου φαί-
νεται πώς άκούω τόν κήτο τών
μηχανών και πώς βλέπω τή κο-
κινισμένο απ' τή φωτιά σ' άς.
Όταν τελειώνει τή φύλλο, τότε
μού φαίνεται πώς έν' άδύοτα χέρ-
μι άρπαζε από και μέρα και μ' έρ-
ριξε έδω στην πραγματικότητα.
Και πάντα μάκοδιν να λέω: Τί
κρίμα που τελειώνει τόσο γρήγο-
ρα! — Η ίδια μου γράφει ότι στο
χωριό που έμεινε τή καλοκαίρι,
είχαν πέντε τόσες άκρίδες. Όσο
τά παιδιά έβγαίναν κάθε μέρα στο
κνήνη γιά να καθαρίσουν σόν τό-
πο 14.000 άκρίδες είχιν σκότω-
σε ως τήν ήμέρα που έφυγαν από
κελ. Ήταν 10 παιδιά, ός 1400
άκρίδες πέφταν στο μπριτό της
Ναυτοπούλας. Τί φοβήρη ά κρι-
δο κ' ό γ' ό ή φλη μας! Δίκαια
ή πρόεδρος της Κοινότητος της
έδωσε έπαινο. Και τώρα ή άκρί-
δες θά τή βλέπουν και θά φεύγουν
χίλια μίλλια...
Είμαι δικαιολογημένη, *Τσαχπι-
να*, γιά τή γένη σου καθήκοντα,
κατά τήν άπουσία της μητέρας
σου, — νοικοκυρά τού σπιτιού! —
δεν θά σ' άς άφιναν καιρό. Με συ-
κίνηση δέχθηκα τις εύχαριστίες σου
γιά τή άριστα που πήρες φέτος
και που τή χρωστές σε μένα που
σ' έμαθα να γράφες τόσο άραίες

Τό έβξν νόστιμο που γράφει ή
Ανεμόνη: «Τελευταίως σ' άς κη-
πο μας φέρψαν μακαρόνια! Βε-
βαιά θά σ' άς φανή πικρόξω, άλλα
θά σ' άς τή έξηγησή: Τάδεφάκια
μου κι' ή έξοδωφάλα μου ή το-
σόν σ' άς μου, στην κούρα μου,
άλλα στο σίδηρουξω. Μου φαί-
νεται πώς άκούω τόν κήτο τών
μηχανών και πώς βλέπω τή κο-
κινισμένο απ' τή φωτιά σ' άς.
Όταν τελειώνει τή φύλλο, τότε
μού φαίνεται πώς έν' άδύοτα χέρ-
μι άρπαζε από και μέρα και μ' έρ-
ριξε έδω στην πραγματικότητα.
Και πάντα μάκοδιν να λέω: Τί
κρίμα που τελειώνει τόσο γρήγο-
ρα! — Η ίδια μου γράφει ότι στο
χωριό που έμεινε τή καλοκαίρι,
είχαν πέντε τόσες άκρίδες. Όσο
τά παιδιά έβγαίναν κάθε μέρα στο
κνήνη γιά να καθαρίσουν σόν τό-
πο 14.000 άκρίδες είχιν σκότω-
σε ως τήν ήμέρα που έφυγαν από
κελ. Ήταν 10 παιδιά, ός 1400
άκρίδες πέφταν στο μπριτό της
Ναυτοπούλας. Τί φοβήρη ά κρι-
δο κ' ό γ' ό ή φλη μας! Δίκαια
ή πρόεδρος της Κοινότητος της
έδωσε έπαινο. Και τώρα ή άκρί-
δες θά τή βλέπουν και θά φεύγουν
χίλια μίλλια...
Είμαι δικαιολογημένη, *Τσαχπι-
να*, γιά τή γένη σου καθήκοντα,
κατά τήν άπουσία της μητέρας
σου, — νοικοκυρά τού σπιτιού! —
δεν θά σ' άς άφιναν καιρό. Με συ-
κίνηση δέχθηκα τις εύχαριστίες σου
γιά τή άριστα που πήρες φέτος
και που τή χρωστές σε μένα που
σ' έμαθα να γράφες τόσο άραίες

Τό έβξν νόστιμο που γράφει ή
Ανεμόνη: «Τελευταίως σ' άς κη-
πο μας φέρψαν μακαρόνια! Βε-
βαιά θά σ' άς φανή πικρόξω, άλλα
θά σ' άς τή έξηγησή: Τάδεφάκια
μου κι' ή έξοδωφάλα μου ή το-
σόν σ' άς μου, στην κούρα μου,
άλλα στο σίδηρουξω. Μου φαί-
νεται πώς άκούω τόν κήτο τών
μηχανών και πώς βλέπω τή κο-
κινισμένο απ' τή φωτιά σ' άς.
Όταν τελειώνει τή φύλλο, τότε
μού φαίνεται πώς έν' άδύοτα χέρ-
μι άρπαζε από και μέρα και μ' έρ-
ριξε έδω στην πραγματικότητα.
Και πάντα μάκοδιν να λέω: Τί
κρίμα που τελειώνει τόσο γρήγο-
ρα! — Η ίδια μου γράφει ότι στο
χωριό που έμεινε τή καλοκαίρι,
είχαν πέντε τόσες άκρίδες. Όσο
τά παιδιά έβγαίναν κάθε μέρα στο
κνήνη γιά να καθαρίσουν σόν τό-
πο 14.000 άκρίδες είχιν σκότω-
σε ως τήν ήμέρα που έφυγαν από
κελ. Ήταν 10 παιδιά, ός 1400
άκρίδες πέφταν στο μπριτό της
Ναυτοπούλας. Τί φοβήρη ά κρι-
δο κ' ό γ' ό ή φλη μας! Δίκαια
ή πρόεδρος της Κοινότητος της
έδωσε έπαινο. Και τώρα ή άκρί-
δες θά τή βλέπουν και θά φεύγουν
χίλια μίλλια...
Είμαι δικαιολογημένη, *Τσαχπι-
να*, γιά τή γένη σου καθήκοντα,
κατά τήν άπουσία της μητέρας
σου, — νοικοκυρά τού σπιτιού! —
δεν θά σ' άς άφιναν καιρό. Με συ-
κίνηση δέχθηκα τις εύχαριστίες σου
γιά τή άριστα που πήρες φέτος
και που τή χρωστές σε μένα που
σ' έμαθα να γράφες τόσο άραίες

Τό έβξν νόστιμο που γράφει ή
Ανεμόνη: «Τελευταίως σ' άς κη-
πο μας φέρψαν μακαρόνια! Βε-
βαιά θά σ' άς φανή πικρόξω, άλλα
θά σ' άς τή έξηγησή: Τάδεφάκια
μου κι' ή έξοδωφάλα μου ή το-
σόν σ' άς μου, στην κούρα μου,
άλλα στο σίδηρουξω. Μου φαί-
νεται πώς άκούω τόν κήτο τών
μηχανών και πώς βλέπω τή κο-
κινισμένο απ' τή φωτιά σ' άς.
Όταν τελειώνει τή φύλλο, τότε
μού φαίνεται πώς έν' άδύοτα χέρ-
μι άρπαζε από και μέρα και μ' έρ-
ριξε έδω στην πραγματικότητα.
Και πάντα μάκοδιν να λέω: Τί
κρίμα που τελειώνει τόσο γρήγο-
ρα! — Η ίδια μου γράφει ότι στο
χωριό που έμεινε τή καλοκαίρι,
είχαν πέντε τόσες άκρίδες. Όσο
τά παιδιά έβγαίναν κάθε μέρα στο
κνήνη γιά να καθαρίσουν σόν τό-
πο 14.000 άκρίδες είχιν σκότω-
σε ως τήν ήμέρα που έφυγαν από
κελ. Ήταν 10 παιδιά, ός 1400
άκρίδες πέφταν στο μπριτό της
Ναυτοπούλας. Τί φοβήρη ά κρι-
δο κ' ό γ' ό ή φλη μας! Δίκαια
ή πρόεδρος της Κοινότητος της
έδωσε έπαινο. Και τώρα ή άκρί-
δες θά τή βλέπουν και θά φεύγουν
χίλια μίλλια...
Είμαι δικαιολογημένη, *Τσαχπι-
να*, γιά τή γένη σου καθήκοντα,
κατά τήν άπουσία της μητέρας
σου, — νοικοκυρά τού σπιτιού! —
δεν θά σ' άς άφιναν καιρό. Με συ-
κίνηση δέχθηκα τις εύχαριστίες σου
γιά τή άριστα που πήρες φέτος
και που τή χρωστές σε μένα που
σ' έμαθα να γράφες τόσο άραίες

έκθίσεις. Και φαγιάζομαι τή ώρα
θα ήταν άφοφ κι' ή καθηγήτριά
σου, ά, και καθαρεύουσα. Δεν
σο έλεγε τίποτα που τις έγγραφες
στην άγαπητή σου δημοτική.

Άραίμι, από τή ψευδώνυμο σου
έχω άναμείσει στο το φύλλο. Ή-
λαβα δια σου τή γράμμα κι' έ-
τέλεσα τις παργελίες σου. Ή άνα-
μινάδες, — φωταγωγός, φεγγίτης,
— που είδες σε κάποιον, ξακνήνη
βέλεια, μυθιστόρημα τού κ' *Σενο-
πούλου*, είναι ξακνήνη λέξη και
σημαίνει τή κισκόκι έκείνο που
έχουν πολλά ξακνήνη σπίατα ά-
πάνω στη σκεπή τους και που χρη-
σιμεύει ως σκοπιά (μπαλβήτρες),
ός φωταγωγός (γιά τή άπ' τόν ά-
νωμινάλε καμιά φερά φωτίζεται
έλη ή σφει α), κχι ως διέξοδος
σ' ά κρομύδια (γιά τούς ματσό-
ρους που τή διορθώνουν.) Οί άνα-
μινάδες αυτοί έχουν διάφορα
σχήματα, άλλα οι περισσότεροι
είναι τετραπλευροί, με παραθύρο
σε κάθε πλευρά, με μεταλλική πυ-
ραμίδα γιά στέγη και με άνεμοδεί-
κτη, — κόκκωρα συνήθως, — στην
κορυφή. Κι' είναι τή άμορφο!

Σε συχαίρω γιά έλ' αυτά που
μού γράφεις, *Φιλίμουσος*, κι' ε-
χρημαί κι' είς άνωτερα. Ναι, πλη-
σιάζει να συμπληρωθή τή ποσόν
γιά τή Μηνείο τού Πολέμου και
σε λίγο θά γίνον τ' *Αποκαλυ-
πτήρια*. Και βέλεια, γιά όσους δεν
είναι σ' άς *Αθήνας* να περφε-
θούν, θά περιγράψω τήν τελετή εν
έκτασει, θά βάλω και τις σχετικές
εικόδες, και πόδε λόγους που θά
έκφωγηθον, και έλα.

Τό έβξν νόστιμο που γράφει ή
Ανεμόνη: «Τελευταίως σ' άς κη-
πο μας φέρψαν μακαρόνια! Βε-
βαιά θά σ' άς φανή πικρόξω, άλλα
θά σ' άς τή έξηγησή: Τάδεφάκια
μου κι' ή έξοδωφάλα μου ή το-
σόν σ' άς μου, στην κούρα μου,
άλλα στο σίδηρουξω. Μου φαί-
νεται πώς άκούω τόν κήτο τών
μηχανών και πώς βλέπω τή κο-
κινισμένο απ' τή φωτιά σ' άς.
Όταν τελειώνει τή φύλλο, τότε
μού φαίνεται πώς έν' άδύοτα χέρ-
μι άρπαζε από και μέρα και μ' έρ-
ριξε έδω στην πραγματικότητα.
Και πάντα μάκοδιν να λέω: Τί
κρίμα που τελειώνει τόσο γρήγο-
ρα! — Η ίδια μου γράφει ότι στο
χωριό που έμεινε τή καλοκαίρι,
είχαν πέντε τόσες άκρίδες. Όσο
τά παιδιά έβγαίναν κάθε μέρα στο
κνήνη γιά να καθαρίσουν σόν τό-
πο 14.000 άκρίδες είχιν σκότω-
σε ως τήν ήμέρα που έφυγαν από
κελ. Ήταν 10 παιδιά, ός 1400
άκρίδες πέφταν στο μπριτό της
Ναυτοπούλας. Τί φοβήρη ά κρι-
δο κ' ό γ' ό ή φλη μας! Δίκαια
ή πρόεδρος της Κοινότητος της
έδωσε έπαινο. Και τώρα ή άκρί-
δες θά τή βλέπουν και θά φεύγουν
χίλια μίλλια...
Είμαι δικαιολογημένη, *Τσαχπι-
να*, γιά τή γένη σου καθήκοντα,
κατά τήν άπουσία της μητέρας
σου, — νοικοκυρά τού σπιτιού! —
δεν θά σ' άς άφιναν καιρό. Με συ-
κίνηση δέχθηκα τις εύχαριστίες σου
γιά τή άριστα που πήρες φέτος
και που τή χρωστές σε μένα που
σ' έμαθα να γράφες τόσο άραίες

Τό έβξν νόστιμο που γράφει ή
Ανεμόνη: «Τελευταίως σ' άς κη-
πο μας φέρψαν μακαρόνια! Βε-
βαιά θά σ' άς φανή πικρόξω, άλλα
θά σ' άς τή έξηγησή: Τάδεφάκια
μου κι' ή έξοδωφάλα μου ή το-
σόν σ' άς μου, στην κούρα μου,
άλλα στο σίδηρουξω. Μου φαί-
νεται πώς άκούω τόν κήτο τών
μηχανών και πώς βλέπω τή κο-
κινισμένο απ' τή φωτιά σ' άς.
Όταν τελειώνει τή φύλλο, τότε
μού φαίνεται πώς έν' άδύοτα χέρ-
μι άρπαζε από και μέρα και μ' έρ-
ριξε έδω στην πραγματικότητα.
Και πάντα μάκο

